

מסכת יבמות דף צז.

• (דף צז-צז.) אזל ר' אלעזר....

<p>רבי אלעזר (בן פדת), תלמידו של ר' יוחנן אמר תירוצו של ר' יוחנן שיש מחלוקת בין משנתינו והמשנה בפ' ד' אחים בבית המדרש ולא אמר משמיה דר' יוחנן</p>
<p>איקפד ר' יוחנן.....</p>
<p>הטעם שאיקפד משום דאמר ר' יוחנן משום רשב"י, כל ת"ח שאומר דבר שמועה מפיו בעולם הזה, שפתותיו דובבות בקבר, ורצה ר' יוחנן מעלה זו של שפתותיו דובבות בקבר, ולכן איקפד שתלמידו ר' אלעזר לא אמר משמו</p>

• (דף צז.) ורמינהו....

<p>משנה דף צז. - אחד שהוא בן ט' שנים ואחד שהוא בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות, שניהם שוים לכל דין של מעלה, דכל כמה דלא מייתי שערות, קטן הוא</p>	
<p>דף צז. - ורמינהו (משנה במסכת נדה), בן עשרים שנה שלא הביא ב' שערות, יביאו ראייה שהוא בן עשרים, והוא הסריס, לא חולץ ולא מייבם, דלאו בר אוקמי שם לאחיו הוא</p>	<p>בת עשרים שנה שלא הביאה שתי שערות, יביאו ראייה שהיא בת עשרים, והיא היאלונית, לא חולצת ולא מתייבמת</p>
<p>מדקתני לא חולץ ולא מייבם, אלמא כגדול חשיב, ולא אמרינן קטן הוא וימתינו לו?</p>	

• תירוץ הגמרא....

משנה דף צז: (משנה במסכת יבמות)	דף צז. (משנה במסכת נדה)
בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות, קטן הוא	בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות, כגדול חשיב
כגון שלא נולדו לו סימני סריס	כגון שנולדו לו סימני סריס, **
דכל כמה דלא חזינן ביה סימני סריס, תלינן ביה קטנות, וחיישינן דלמא אתו	דמוכחא מילתא דהאי דלא מייתי משום דסריס הוא
<p>** דיקא נמי דקתני "והוא הסריס", דמשמע שהכוונה היא שיש בו סימני סריס, אבל אם אין בו סימנים אלו, הוא נחשב כקטן</p>	

- כי לא נולדו לו סימני סריס, נידון כקטן עד רוב שנותיו (ל"ו שנה, או ל"ה שנים ויום אחד)
- כי אתו לקמיה דרבא בן כ' שלא הביא ב' שערות, למידבק אי משום קטנות אי משום סריסות, אם היה גופו כחוש, אמר להו "לכו האכילוהו והשקוהו עד שיהיה בריא ושומן", ואי בריא (שמן) הוא, אמר להו, "לכו אכשוהו (הורידו ממשקלו)", דפעמים הסימנים נושרים מחמת חוסר משקל, ופעמים נושרים מחמת עודף משקל

הגדה 1937 אלף האשה רבה

מסכת יבמות דף צז.

• משנה

נושאים על האנוסה ועל המפותה	לאחר שאנס ופתה את האשה, מותר לישא בתה ואחותה ואמה
האונס והמפתה על האנוסה, חייב	הואנס ומפתה את קרובת אשתו, חייב משום איסור עריות

• משנה (המשך)

נושא אדם....	אנוסת אביו ומפותת אביו	אנוסת בנו ומפותת בנו
ת"ק	מותר	מותר
ר' יהודה	אסור	מותר

• גמרא - תנינא להא דת"ר... (משנתינו דנושאים על האנוסה ועל המפותה היא ראייה לברייתא זו...) ורמינהו....

תנינא (משנתינו דנושאים על האנוסה) להא דת"ר	ורמינהו	
אנס אשה, מותר לישא בתה	הנטען מן האשה, הנחשד שִׁבְעַל אשה מסויימת, ויצא עליו קול על כך, אסור בבתה ובאמה ובאחותה	קושית הגמ'
נשא אשה, אסור לישא בתה		
משנתינו דתני נושאים על האנוסה, דמשמע לכתחילה, וכן הברייתא דתני מותר לישא בתה, היינו כשמתה האנוסה ומפותה, דתו ליכא למיגזר מידי	אסור מדרבנן היכא דאנוסה בחייה, דגזרינן שמא לאחר שישא את בתה, יזנה עם הראשונה, והוה אונס ומפתה על הנשואה	תירוץ הגמ'

• מנא הני מילי דאנס אשה, מותר לישא בתה, דת"ר...

בכל עריות בפרשת קדושים, בכלתו, ודודתו, בזכור, ובבהמה נאמר שכיבה	
וכאן באשה ואמה, ובקרובות האסורות לו מחמת אשתו נאמר קיחה דכתיב "איש כי יקח את אשה ואת אמה", ואשה אל אחותה לא תקח", לומר לך דרך ליקוחין אסרה תורה, שהיתה ראשונה לקוחתו, חייב על השניה כשבא עליה, דבשניה ליכא למימר ליקוחין, דהא לא תפסי בה קידושין	
ואע"ג דכתיב גבי אחותו "איש אשר יקח את אחותו..."	י"ל דליקוחין כתיבי בתורה סתם, יש לבאר היכא דראוי לקיחה, הוי קיחה דנישואין, וכגון באשה ואמה, ולא באנוסה, והיכא דליכא למימר ליקוחין ממש של נשואין, כגון באחותו, הקיחה הוי שכיבה
ולכא למימר דרך קיחה הוא דאסור, דרך שכיבה שרי,	

מסכת יבמות דף צז.

• רבא - מקור אחרת לאנס אשה, מותר לישא בתה...

וכתיב, "ערות אשה ובתה לא תגלה, את בת בנה ואת בת בתה לא תקח" וא"כ ראינן שבת בנה ובת בתה אסורה	כתיב "ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה", הא בת בנה זידה ובת בתה זידה, מותרת,
כאן בנושואין **	כאן באונסין
** ואין להקשות שדלמא להיפך הוא ובת בנה ובת בתה אסורה באונסין ומותרת בנושואין, דהא כתיב "שאר" בעריות, ובנושואין איכא שאר, ובאונסין ליכא שאר, הלכך מסתבר לומר דבת בנה ובת בתה אסורים בנושואין	

• בענין מחלוקת ר' יהודה ורבנן

נושא אדם....	אנוסת אביו ומפותרת אביו	"ולא יגלה כנף אביו"
ר' יהודה	אסור	באנוסת אביו הכתוב מדבר
ת"ק (רבנן)	מותר	בשומרת יבם של אביו הכתוב מדבר

• מאי טעמא דר' יהודה...

"לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו"	כנף שראה אביו לא יגלה, ובאנוסה כתיב, דכתיב לעיל מיניה, "ונתן האיש השוכב אמה חמישים כסף", דמייירי באנוסה
--	---

• ורבנן...

אי הוה סמיך ליה אנוסה ל"לא יגלה כנף אביו", כדקאמרת	השתא דלא סמיך ליה, דכתיב "לא יקח איש את אשת אביו" בין אנוסה ל"לא יגלה כנף אביו", לא אמרינן דכנף אביו היינו אנוסה
ואלא בשומרת יבם של אביו הכתוב מדבר, ומאי כנף אביו, כנף הראוי לאביו, לא יגלה	
ואע"פ דשומרת יבם של אביו הוא דודתו (אשת אחי אביו), "לא יגלה כנף אביו" בא לחייב הבא על שומרת יבם של אביו בשני לאוין,	
ואע"פ דשייך בה נמי הלאו של יבמה לשוק, י"ל דאה"נ בא לעבור עליה בשלשה לאוין, א"נ היכא דמת אביו, אין בה איסור של יבמה לשוק, ואוקמא קרא עליה בלאו דכנף הראוי לאביו ובלאו דדודתו	

מסכת יבמות דף צז:

• אח מאב ולא מאם...

חידה סתומה	פתרון
<p>אח מאב ולא מאם והוא בעלה דאם ואני בתה של אשתו</p>	<p>דלא כר' יהודה דמתניתין אלא כרבנן דמתיר אנוסת אביו</p> <p>• ראובן בן יעקב מאשתו • יעקב אנס אשה, והוליד בת • ראובן נשא אנוסת אביו • בת יעקב (והאנוסה) אומרת, אחי מן האב ולא מן האם (ראובן) נשא את אמי (אנוסת אביו) • ואני (בת יעקב והאנוסה) בתה של אשתו (אשת ראובן)</p>
<p>אח שלי הוא והוא הבן שלי אני אחותו של תינוק זה שאני נושאת על כתפי</p>	<p>• עובד כוכבים בא על בתו, והוליד בן • הבת אומרת אני אם התנוק • וגם אני אחותו של התנוק (שהגוי אב של שניהם)</p>
<p>שלום לך בני אני בת אחותך</p>	<p>• עובד כוכבים בא על בתו, והוליד בת • העובד כוכבים בא על בת בתו (דנמי בתו היא) והוליד בן</p> <p>• בת בתו אומרת להולד שהוא בנה • ועוד אומרת להולד שהיא בת אחותו, שאמה של הבת בתו (בתו) אחותו של הבן מן האב (גוי)</p>
<p>תינוק זה שאני נושא הוא בני, ואני בת אחיו</p>	<p>• עובד כוכבים בא על בת בנו, והוליד בן • העובד כוכבים בא על בת בנו (דנמי בתו היא) והוליד בן</p> <p>• בת בנו אומרת להודל שהוא בנה • ועוד שהיא בת אחיו של בנה, שאביה של הבת בנו (בנו), אחיו של הבן מן האב (גוי)</p>

מסכת יבמות דף צז:

פתרון	חידה סתומה
<p>זקן (אב של הגוי) אמו גוי בת בן בן</p>	<ul style="list-style-type: none"> • עובד כוכבים בא על אמו • והוליד ממנו בת • הבת היא בתו, וגם אחותו מאמו • העובד כוכבים בא על אותו הבת, ונקרא "בעלה"
<ul style="list-style-type: none"> • וחזר הזקן (אביו של אותו עובד כוכבים) ובא עליה, ונקרא "בעלה", • והוליד ממנה בנים • האשה (היא הבת) מתערמת על הגוי שהוא אביה והוא נמי "בעלה" כיון שבעל אותה • והגוי נמי בן בעלה, שהזקן (אביו של הגוי) בא עליה, ולכן הזקן נמי נקרא בעלה • והגוי נמי בעלה של אמא שלה, כיון שהגוי בא על אמו • והבת היא בתה של אשתו של הגוי, שנקראת אשתו משום שְׁפָעָה 	
<p>אמו גוי בת בת בן</p>	<ul style="list-style-type: none"> • עובד כוכבים בא על אמו • והוליד ממנו שני בנות • חזר העובד כוכבים ובא על אחת מהבנות • והוליד ממנה בן
<ul style="list-style-type: none"> • הבת שלא בא עליה אביה אומרת להולד • אתה אחי (שהרי יש לנו אב אחד) • וגם אביך אחי (מן האם) • ואני ואמך אחים (אחיות מן האב ומן האם) 	
<p>ראובן שמעון לוי בת בת בן בן בן בנו</p>	<ul style="list-style-type: none"> • הא בהתירא נמי משכחת לה • ראובן יש לו שתי בנות • שמעון אחיו נשא הבת הראשון • הבן של לוי אחיו נשא הבת השניה
<ul style="list-style-type: none"> • והוליד ממנה בן (בן בנו של לוי) • בנו של שמעון אומר לבן בנו של לוי, אני ואתה בני אחים (אחיות, שתי בנותיו של ראובן) • אביך (בנו של לוי) ואני (בנו של שמעון) בני אחים • אני (בן שמעון) ואמך (בת ראובן) הרינו בני אחים 	

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.